

کنوانسیون رفع کلیه اشکال تبعیض علیه زنان مصوب 1979 مجمع عمومی سازمان ملل متحد

دول عضو کنوانسیون حاضر، با توجه با این که منشور ملل متحد بر پایداری به حقوق اساسی بشر، مقام و منزلت هر فرد انسانی و برابری حقوق زن و مرد تأکید دارد، با توجه به این که اعلامیه جهانی حقوق بشر اصل جایز نبودن تبعیض را تأیید نموده و اعلام می کند که همه افراد بشر آزاد به دنیا آمده اند، از نظر منزلت و حقوق یکسانند و حق دارند بدون هیچ گونه تمایزی، از جمله تمایزهای جنسی بر جنسیت، از کلیه حقوق و آزادی های مندرج در آن اعلامیه بهره مند شوند، با توجه به این که دول عضو میثاق ها بین المللی حقوق بشر موظفند برابری حقوق زن و مرد در بهره مندی از کلیه حقوق اساسی، اجتماعی، فرهنگی، مدنی و سیاسی را تضمین کنند، با در نظر گرفتن کنوانسیون های بین المللی که تحت نظر سازمان ملل متحد و کارگزاری های تخصصی به منظور تساوی حقوق مرد و زن منعقد شده اند، با توجه به قطعنامه ها، اعلامیه ها و توصیه هایی که توسط ملل متحد و کارگزارهای تخصصی برای پیشبرد تساوی حقوق زنان و مردان تصویب شده اند، با نگرانی از این که علی رغم این اسناد گوناگون، تبعیض گسترده علیه زنان همچنان ادامه دارد، با یادآوری این که تبعیض علیه زنان اصول برابری حقوق و احترام به شخصیت بشر را نقض میکند، مانع شرکت برابر زن و مرد در زندگی سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی کشورهاست، از گسترش سعادت جامعه و خانواده جلوگیری میکند و شگوفایی کامل قابلیت ها و استعداد های زنان در خدمت به کشور و پیشرفت را دشوارتر می نماید، با نگرانی از این که در شرایط فقر و تنگدستی، زنان از کمترین امکان دسترسی به مواد غذایی، صحت، تحصیل، آموزش و فرصت های اشتغال و سایر نیازها برخوردارند، با اعتقاد به این که تشکیل نظام نوین اقتصاد بین الملل بر اساس مساوات و عدالت در پیشبرد برابری مرد و زن نقش مهمی ایفا می نماید، با تأکید بر این که ریشه کن کردن تفکیک نژادی، همه اشکال نژادپرستی، تبعیض، نژادی، استعمار، استعمار نو، تجاوز، اشغال و سلطه و دخالت خارجی در امور داخلی دولت ها برای تحقق کامل حقوق مرد و زن ضروری است، با تأیید بر این که تحکیم صلح و امنیت بین المللی، تشنج زدایی بین المللی، همکاری متقابل دولت ها صرف نظر از نظام های اجتماعی و اقتصادی آنان، خلع سلاح کامل، به ویژه خلع سلاح هسته ای با نظارت دقیق و موثر بین المللی، تأکید بر اصول عدالت، مساوات و منافع متقابل در روابط کشورها و احقاق حق تعیین سرنوشت و استقلال مردمی که زیر سلطه بیگانه و استعماری و اشغال خارجی به سر میبرند، و همچنین احترام به حاکمیت ملی و تمامیت ارضی، باعث توسعه و پیشرفت اجتماعی خواهد شد و در نتیجه به دستیابی به برابری کامل مرد و زن کمک خواهد کرد، با اعتقاد به این که توسعه تمام و کامل یک کشور، رفاه جهانی و برقراری صلح مستلزم بیشترین حد مشارکت زنان در تمام زمینه ها در شرایط مساوی با مردان است، با در نظر گرفتن سهم بزرگ زنان در تحقق رفاه خانواده و پیشرفت جامعه، که تاکنون کاملاً به رسمیت شناخته نشده، اهمیت اجتماعی مادر بودن و نقش والدین در خانواده و تربیت کودکان، و با آگاهی از این که نقش زنان در تولید مثل نباید اساسی برای تبعیض باشد بلکه تربیت کودکان مستلزم تقسیم مسئولیت بین زن و مرد و کل جامعه است، با آگاهی از این که تغییر نقش سنتی مرد و زن در جامعه و خانواده برای دستیابی به برابری کامل زن و مرد ضروری است، با عزم بر اجرای اصول مندرج در اعلامیه رفع تبعیض علیه زنان و، در این راستا، اتخاذ اقدامات ضروری برای از میان برداشتن این گونه تبعیض در کلیه اشکال و مظاهر آن، به توأفاق ذیل دست یافته اند:

بخش اول

ماده 1:

در این کنوانسیون، عبارت "تبعیض علیه زن" به هر گونه تمایز، محرومیت یا محدودیت بر اساس جنسیت اطلاق میشود که نتیجه و هدف آن خدشه دار کردن یا نقض شناسایی، بهره مندی یا استفاده از حقوق بشر و آزادی های اساسی زن در زمینه های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، مدنی و یا هر زمینه دیگر، صرف نظر از وضعیت زناشویی او، بر اساس برابری زن و مرد باشد.

ماده 2:

دول عضو، هر گونه تبعیض علیه زن را محکوم کرده، موافقت می نمایند که سیاست رفع تبعیض از زن را با کلیه ابزارهای مقتضی بی درنگ دنبال کنند و، در این راستا، متعهد می شوند که:

الف) اصل برابری زن و مرد را ، در قانون اساسی یا سایر قوانین مربوط هر کشور ، اگر تاکنون منظور نشده باشد ، بگنجانند و ، با قانونگذاری و راههای مقتضی دیگر ، تحقق عملی این اصل را تضمین کنند .

ب) با تصویب قوانین مقتضی و اقدامات دیگر ، از جمله مجازات در صورت ضرورت ، تبعیض علیه زن را ممنوع کنند .

پ) حمایت قانون از حقوق زنان بر پایه برابری با مردان را برقرار کنند و حمایت موثر از زنان در مقابل هرگونه اقدام تبعیض آمیز را از طریق مراجع قضایی باصلاحیت ملی و سایر موسسات دولتی تضمین کنند .

ت) از هرگونه عمل و حرکت تبعیض آمیز علیه زنان خودداری کنند و تضمین کنند که مراجع و نهادهای دولتی این تعهد را رعایت خواهند کرد .

ث) همه اقدامات مقتضی را برای رفع تبعیض علیه زن توسط هر شخص ، سازمان یا موسسه ای اتخاذ کنند .

ج) همه اقدامات مقتضی ، از جمله قانونگذاری ، را برای اصلاح یا لغو قوانین ، مقررات ، عرف یا روش های موجود را که موجب تبعیض زن باشند اتخاذ کنند .

چ) همه مقررات جزایی ملی را که موجب تبعیض علیه زن باشند لغو کنند .

ماده 3:

دولت عضو در تمام زمینه ها ، به ویژه زمینه های سیاسی ، اجتماعی ، اقتصادی و فرهنگی ، همه اقدامات مقتضی ، از جمله قانونگذاری ، را برای تضمین توسعه و پیشرفت کامل زنان و بهره مندی آنان از حقوق بشری و آزادی های اساسی بر پایه برابری با مردان اتخاذ خواهند کرد .

ماده 4:

1. اتخاذ تدابیر ویژه موقتی توسط دولت عضو با هدف تسریع برابری عملی مرد و زن نباید " تبعیض " به صورتی که در این کنوانسیون تعریف شده ، تلقی شود ، اما به هیچ وجه به حفظ معیارهای نابرابری مجزا منجر نخواهد شد ؛ این اقدامات پس از تحقق اهداف برابری فرصت ها و رفتار متوقف خواهند شد .

2. اتخاذ تدابیر ویژه توسط دولت عضو ، از جمله اقداماتی که در این کنوانسیون برای حمایت از مادران کنجانیده شده اند ، تبعیض آمیز تلقی نخواهد شد .

ماده 5:

دولت عضو کلیه اقدامات مقتضی را انجام خواهند داد تا :

الف) الگوهای اجتماعی و فرهنگی رفتار مردان و زنان را ، به منظور از میان برداشتن تعصبات و عادات و همه روش های دیگری که بر اندیشه پست تر با برتر دانستن هر یک از دو جنس یا بر تداوم نقش های قالبی مرد و زن استوار باشند تغییر بدهند .

ب) اطمینان حاصل کنند که آموزش خانوادگی درک صحیح از وضعیت مادری به عنوان یک عملکرد اجتماعی و شناسایی مسئولیت مشترک زن و مرد در پرورش و تربیت کودکان خود را در بر میگیرد ، و درک میشود که منافع کودکان در تمام موارد در اولویت قرار گیرد .

ماده 6:

دولت عضو کلیه اقدامات مقتضی ، از جمله قانونگذاری ، را به منظور جلوگیری از قاچاق زنان و بهره بری از روسپی گری زنان به عمل خواهند آورد .

بخش دوم

ماده 7: دولت عضو کلیه اقدامات مقتضی را برای رفع تبعیض از زنان در زندگی سیاسی و عمومی کشور به عمل خواهند آورد و ، به ویژه حقوق زیر برای زنان ، برابر با مردان ، تضمین خواهند کرد :

الف) رای دادن در همه انتخابات و همه پرسشی های عمومی و داشتن حق انتخاب شدن برای همه نهادهای منتخب عمومی

ب) مشارکت در تعیین و اجرای سیاست دولت و رسیدن به سمت های دولتی و انجام کلیه مسئولیت های عمومی در تمام سطوح دولت .

پ) شرکت در سازمانها و انجمن های غیردولتی مرتبط با زندگی سیاسی و اجتماعی کشور .

ماده 8:

دول عضو اقدامات مقتضی را به عمل خواهند آورد تا به زنان ، در شرایط مساوی با مردان وبدون هیچ گونه تبعیض ، فرصت داده شود که از دولت خود در سطح بین المللی نمایندگی کنند و در فعالیت سازمان های بین المللی شرکت داشته باشند.
ماده 9:

1. دول عضو در مورد کسب ، تغییر یا حفظ تابعیت ، به زنان حقوق مساوی با مردان اعطا خواهند کرد . دولت ها به ویژه تضمین خواهند کرد که از دواج با فرد خارجی یا تغییر تابعیت شوهر در طی دوران ازدواج ، خود به خود باعث تغییر تابعیت زن ، بی وطن شدن او یا تحمیل تابعیت شوهر به او نشود.
2. دول عضو به زنان و مردان در مورد تابعیت فرزندان شان حقوق برابر اعطا خواهند کرد.

بخش سوم :

ماده 10:

دول عضو هرگونه اقدامی را برای رفع تبعیض از زنان انجام خواهند داد تا تضمین کنند که زنان در آموزش از حقوق برابر با مردان برخوردار خواهند بود ، و به ویژه برابری زن و مرد را موارد زیر تضمین خواهند کرد:

الف (شرایط یکسان در زمینه راهنمایی انتخاب حرفه و فن ، دسترسی به آموزش و دریافت شهادتنامه در همه انواع موسسات آموزشی در مناطق شهری و روستایی ، این تساوی باید در آموزش قبل از مکتب ، آموزش عمومی ، فنی ، تخصصی و آموزش عالی فنی ، و نیز در همه دوره های آموزش حرفه ای تضمین شود .

ب (دسترسی به برنامه درسی یکسان ، امتحانات یکسان ، معلمین دارای مهارت ها و صلاحیت های یکسان و محل ها و امکانات آموزشی با کیفیت یکسان .

پ (از بین بردن هرگونه مفهوم کلیشه ای نقش زن و مرد در همه سطوح و همه اشکال از طریق تشویق آموزش مختلط و سایر روش های آموزشی که رسیدن به این هدف را ممکن می سازند و ، به ویژه ، با تجدید نظر در کتابهای درسی و برنامه های آموزشی مدارس و متناسب ساختن روش های آموزشی .

ت (فرصت های یکسان برای استفاده از بورس ها و سایر مزایای تحصیلی .

ث (فرصت های یکسان برای دستیابی به برنامه های مربوط به ادامه تحصیل ، از جمله برنامه های سوادآموزی بزرگسالان و سوادآموزی عملی ، به ویژه برنامه هایی با هدف کاهش هرچه سریعتر خلاء آموزشی موجود بین زنان و مردان .

ج (کاهش میزان ترک تحصیل دختران و تنظیم برنامه هایی برای دختران و زنانی که پیش از وقت مکتب را ترک کرده اند .

چ (امکانات یکسان برای شرکت فعال زنان در ورزش و تربیت بدنی .

ح (دسترسی به اطلاعات آموزشی مشخص برای تضمین سلامتی و تندرستی خانواده ، از جمله اطلاعات و راهنمایی در مورد تنظیم خانواده .

ماده 11:

1. دول عضو همه اقدامات مقتضی را انجام خواهند داد تا هرگونه تبعیض علیه زن در زمینه اشتغال از بین برود و برپایه برابری زن و مرد ، حقوق یکسان ، به ویژه در موارد زیر تضمین شود:

الف (حق کار به عنوان حق لاینفک تمام افراد بشر .

ب (حق استفاده از فرصت های استخدامی یکسان ، از جمله اعمال ضوابط یکسان برای استخدام .

پ (حق انتخاب آزادانه تخصص و پیشه ، حق ارتقاء مقام ، امنیت شغلی و تمام امتیازات و شرایط خدمت و حق استفاده از آموزش و بازآموزی حرفه ای ، از جمله شاگردی ، دوره های آموزش حرفه ای پیشرفته و آموزش مکرر .

ت (حق دریافت دستمزد و مزایای برابر ، و برخورداری از رفتار برابر برای انجام کاری با ارزش برابر ، و هم چنین رفتار برابر در ارزیابی کیفیت کار .

ث (حق استفاده از بیمه های اجتماعی به ویژه در دوران تقاعد ، بیکاری ، بیماری ، معلولیت و پیری و سایر موارد از کار افتادگی ، و نیز حق استفاده از رخصتی استحقاقی .

ج (حق حفظ سلامتی و ایمنی در محیط کار ، از جمله حمایت از وظیفه تولید مثل .

2. به منظور جلوگیری از تبعیض علیه زنان برپایه ازدواج یا بارداری و تضمین حق موثر آنان جهت کار ، دول عضو اقدامات مقتضی را انجام خواهد داد تا :

الف (اخراج به دلیل بارداری یا رخصتی ولادی و تبعیض در اخراج بر اساس وضعیت زناشویی را ، با وضع مجازات های قانونی ممنوع کنند .
 ب (رخصتی ولادی با حقوق یا مزایای اجتماعی مشابه بدون از دست دادن شغل قبلی ، ارشدیت یا مزایای اجتماعی رابه اجرا بگذارند .
 پ (ارائه خدمات حمایتی اجتماعی لازم برای اجرای تعهدات خانوادگی و مسئولیت های شغلی والدین و مشارکت آنان در زندگی اجتماعی را ، به ویژه با ایجاد توسعه شبکه مراکز نگهداری از کودکان ، تشویق کنند .
 ت (برای زنان باردار در انجام کارهایی که برای آنان زیان آور تشخیص داده شده حمایت خاص فراهم کنند .
 3. قوانین حمایتی مربوط به مسایل ذکر شده در این ماده به تناوب همگام با توجه به اطلاعات علمی و تکنولوژیکی مورد بررسی قرار خواهد گرفت و در صورت لزوم متوقف ، لغویا تمدید خواهند شد .
 ماده 12:

1. دول عضو همه اقدامات مقتضی را انجام خواهند داد تا تبعیض علیه زنان را در زمینه مراقبت صحتی از میان بردارند و دسترسی آنان به خدمات صحتی ، از جمله خدمات مربوط به تنظیم خانواده ، رابریه برابری مرد و زن ، تضمین کنند .
 2. صرف نظر از مفاد بند 1 این ماده ، دول عضو خدمات مقتضی در ارتباط با بارداری ، زایمان و دوران پس از زایمان را برای زنان تضمین خواهد کرد ، در موارد لازم خدمات رایگان به آنان ارائه خواهند کرد ، و همچنین در دوران بارداری و شیردهی تغذیه کافی در اختیار آنان قرار خواهند داد .
 ماده 13:

دول عضو همه اقدامات مقتضی را برای رفع تبعیض از زنان در سایر زمینه های حیات اقتصادی و اجتماعی انجام خواهد داد تا حقوق یکسان برپایه برابری مرد و زن را ، به ویژه در این زمینه تضمین کنند .
 الف (حق استفاده از مزایای خانواده گی
 ب (حق استفاده از قروض بانکی ، رهنی و سایر اشکال اعتبارات مالی .
 پ (حق شرکت در فعالیت های تفریحی ، ورزشی و همه زمینه های زندگی فرهنگی .
 ماده 14:

1. دول عضوبه مشکلات خاص زنان روستایی و نقش مهم آنان در ادامه حیات اقتصادی خانواده های خود ، از جمله کار در بخش های غیرمالی اقتصاد ، توجه خواهند کرد و همه اقدامات مقتضی را انجام خواهند داد تا مفاد کنوانسیون حاضر در مورد زنان مناطق روستایی اجرا شود .
 2. دول عضو همه اقدامات مقتضی را برای رفع تبعیض از زنان در مناطق روستایی انجام خواهند داد تا تضمین کنند که این زنان ، برپایه برابری مرد و زن ، در برنامه های انکشاف روستایی شرکت نموده و از آن بهره مند گردند و ، به ویژه ، از حقوق زیر برخوردار شوندک
 الف (مشارکت در تدوین و اجرای برنامه های انکشافی در همه سطوح .
 ب (دسترسی به تسهیلات صحتی کافی از جمله اطلاعات ، مشاوره و خدمات تنظیم خانواده .
 پ (استفاده مسقیم از برنامه های تامین اجتماعی .
 ت (استفاده از انواع دوره ها و برنامه های آموزشی رسمی و غیررسمی ، از جمله برنامه های سواد آموزی عملی ، و همچنین بهره مندی از برنامه هایی مانند خدمات محلی و فوق العاده ، به منظور بالابردن توانایی فنی آنان .
 ث (تشکیل گروه ها و تعاونی های انتفاعی برای به دست آوردن امکان دستیابی برابریه فرصتها ی اقتصادی از طریق اشتغال یا خوداشتغالی .
 ج (شرکت در همه فعالیت های محلی .
 چ (دسترسی به قروض و اعتبارات زراعتی تسهیلات بازاریابی ، تکنولوژی مقتضی و استفاده برابر از زمین و برخورداری از رفتار برابر در اصلاحات ارضی و روستایی و نیز در برنامه های اسکان مجدد زمین .
 ح (بهره مندی از امکانات زندگی کافی ، به ویژه مسکن ، بهداشت ، آب و برق ، حمل و نقل و ارتباطات .
 بخش چهارم

ماده 15:

1. دول عضو در برابر قانون به زنان حقوق مساوی با مردان اعطا خواهند کرد.
2. دول عضو، در امور مدنی، به زنان ظرفیت قانونی دقیقاً یکسان با مردان و نیز فرصت های یکسان برای بهره برداری از این ظرفیت اعطا خواهند کرد. دول عضو، به ویژه برای انعقاد قرارداد و اداره املاک به زنان حقوق برابر خواهند داد در همه مراحل دادرسی در دادگاه ها و مراجع قضایی با آنان یکسان رفتار خواهند کرد.
3. دول عضو توافق می کنند که همه قراردادها و هر نوع سند خصوصی که اثر قانونی در جهت محدوده کردن ظرفیت قانونی زنان داشته باشد باطل اعلام خواهند شد.
4. دول عضو به زن و مرد حقوقی یکسان در مورد قانون مربوط به نقل مکان افراد و آزادی انتخاب مسکن و اقامتگاه اعطا خواهند کرد.

ماده 16:

1. دول عضو همه اقدامات مقتضی را اجرا خواهند کرد تا تبعیض علیه زنان در همه امور مربوط به ازدواج و روابط خانوادگی برداشته شود و به ویژه موارد ذیل را، برپایه برابری مرد و زن، تضمین خواهند کرد:
 - الف) حق یکسان در امر ازدواج.
 - ب) حق یکسان در انتخاب آزادانه همسر و صورت گرفتن ازدواج تنها با رضایت آزادانه و کامل هر دو طرف.
 - پ) حقوق و مسئولیت های یکسان در دوران زناشویی و هنگام جدایی.
 - ت) حقوق و مسئولیت های یکسان به عنوان والدین، صرف نظر از وضعیت زناشویی، در مسایل مربوط به فرزندان آنان، در همه موارد منافع کودکان اولویت مطلق خواهد داشت.
 - ث) حقوق یکسان در مورد تصمیم گیری آزاد و مسئولانه در مورد تعداد فرزندان و فاصله زمانی بارداری و دسترسی به اطلاعات، آموزش و ابزاری که قدرت بهره مندی از این حقوق را به ایشان می دهد.
 - ج) حقوق و مسئولیت های یکسان در مورد قیمومیت، حضانت، سرپرستی و به فرزندی گرفتن کودکان، و یا موارد مشابه با این مفاهیم در حقوق ملی، در همه موارد منافع کودکان اولویت مطلق خواهد داشت.
 - چ) حقوق فردی یکسان به عنوان شوهر و زن، از جمله حق انتخاب نام خانوادگی، تخصص و حرفه.
 - ح) حقوق یکسان برای هر دو همسر در مورد مالکیت، حق اکتساب، مدیریت، سرپرستی، بهره مندی و انتقال ملک، اعم از این که رایگان باشد یا هزینه ای در برداشته باشد.
2. نامزدی و ازدواج کودک هیچ اثر قانونی ندارد و همه اقدامات ضروری، از جمله قانونگذاری، برای تعیین حداقل سن ازدواج و اجباری کردن ثبت ازدواج در دفاتر رسمی اجرا خواهد شد.

بخش پنجم

ماده 17:

1. به منظور بررسی پیشرفت اجرای مفاد این کنوانسیون، کمیته رفع تبعیض از زنان (که از این پس کمیته نامیده خواهد شد) با عضویت هجده نفر، در زمان لازم الاجرا شدن کنوانسیون، و پس از تصویب یا پیوستن سی و پنجمین کشور به کنوانسیون، با عضویت بیست و سه نفر از متخصصین دارای شهرت اخلاقی و الا و صلاحیت در زمینه های مربوط به کنوانسیون تشکیل خواهد شد. این متخصصین توسط دولت های عضو از میان اتباع کشورهایشان انتخاب خواهند شد و در صلاحیت شخصی خود خدمت خواهند کرد، و در انتخاب آنان به توزیع عادلانه جغرافیایی و حضور اشکال مختلف تمدن و نظام های عمده حقوقی توجه خواهد شد.
2. اعضای کمیته با رای مخفی از فهرست افرادی که توسط دولت های عضو نامزد شده اند انتخاب میشوند. هر دولت عضومی تواند یک نفر از اتباع خود را نامزد کند.
3. نخستین انتخابات شش ماه پس از لازم الاجرا شدن کنوانسیون حاضر برگزار خواهد شد. حداقل سه ماه قبل از تاریخ هر انتخابات سرمنشی ملل متحد با نامه ای از دولت های عضو خواهد خواست

که نامزدهای خود را ظرف دو ماه معرفی کنند سرمنشی فهرست اسامی همه نامزدها را به ترتیب الفبا و با ذکر نام دولت نامزد کننده هر یک تنظیم کرده و برای دولت های عضو خواهد فرستاد.

4. انتخابات اعضای کمیته در جلسه دولت های عضو که توسط سرمنشی در مقر ملل متحد برگزار خواهد شد ، انجام خواهد شد در این جلسه که حدنصاب تشکیل آن حضور دوم سوم دولت های عضو خواهد بود ، نامزدانی برای عضویت در کمیته انتخاب خواهند بود که هم بیشترین تعداد آراء و هم اکثریت مطلق آراء نمایندگان دولت های عضو حاضر و رای دهنده در جلسه را به دست آورند.

5. اعضای کمیته برای یک دوره چهار ساله انتخاب خواهند شد. اما دوره عضویت 9 نفر از اعضای منتخب در اولین رای گیری ، پس از دو سال به پایان خواهد رسید این 9 عضو بلافاصله پس از اولین رای گیری به قید قرعه توسط رئیس کمیته انتخاب خواهند شد.

6. انتخاب 5 عضو دیگر کمیته مطابق با بندهای 2، 3 و 4 این ماده ، به دنبال سی و پنجمین تصویب یا الحاق صورت خواهد گرفت . دوره عضویت دو نفر از اعضای اضافی پس از دو سال پایان خواهد یافت ، و این دوه قید قرعه توسط رئیس کمیته انتخاب خواهند شد .

7. به منظور اشغال پست های خالی احتمالی ، دولتی که کارشناسش به عنوان عضو کمیته متوقف شده است ، کارشناس دیگری را از بین اتباع خود برای عضویت در کمیته ، مشروط به تایید کمیته ، انتخاب خواهد کرد.

8. اعضای کمیته ، با تایید مجمع عمومی ، بنا بر ضوابط و شرایطی که آن مجمع مقرر می دارد ، و با توجه به اهمیت مسئولیت های کمیته ، از ملل متحد مقرری دریافت خواهند کرد .

9. سرمنشی ملل متحد کارمندان و تسهیلات لازم را به منظور تحقق و انجام موثر وظایف کمیته در چارچوب کنوانسیون حاضر تامین خواهند نمود.

ماده 18:

1. دول عضو متعهد می شوند گزارشی در مورد اقدامات مقننه ، قضائیه و اجرائیه و سایر اقدامات انجام شده در راستای اجرای مفاد این کنوانسیون و پیشرفت های به دست آمده در این رابطه را برای بررسی کمیته به سرمنشی ملل متحد ارائه کنند:

الف) یک سال پس از لازم الاجرا شدن کنوانسیون برای آن دولت .

ب) پس از آن حداقل چهار سال یک بار و علاوه بر آن هر زمان که کمیته درخواست کند .

2. این گزارش ها می توانند عوامل و مشکلاتی را که بر میزان اجرای تعهدات این کنوانسیون اثر می گذارند نشان بدهند.

ماده 19:

1. کمیته آیین نامه اجرایی خود را تصویب خواهند نمود.

2. کمیته مسئولین خود را برای یک دوره دو ساله انتخاب خواهد کرد.

ماده 20:

1. کمیته هر ساله به مدتی که از دو هفته تجاوز نکند برای بررسی گزارش هایی که مطابق با ماده 18 این کنوانسیون ارائه شده اند تشکیل جلسه خواهد داد .

2. جلسات کمیته معمولاً در مقر ملل متحد یا در هر محل مناسب دیگری که به تصمیم کمیته تعیین شود برگزار خواهند شد.

ماده 21:

1. کمیته همه ساله ، از طریق شورای اقتصادی و اجتماعی ، گزارشی در مورد فعالیت های خود به مجمع عمومی تسلیم خواهد کرد می تواند بر اساس گزارش ها و اطلاعات دریافت شده از دولت های عضو پیشنهادها و توصیه های کلی ارائه دهد. این پیشنهادها و توصیه های کلی ، همراه با نظرات احتمالی دولت های عضو ، در گزارش کمیته درج خواهند شد.

2. سرمنشی ملل متحد گزارش های کمیته را برای اطلاع به کمیسیون وضعیت زنان منتقل خواهد کرد.

ماده 22:

مؤسسات تخصصی مجاز خواهند بود به جلسات بررسی اجرای موادی از کنوانسیون حاضر که در حوزه فعالیت های آنان جای میگیرد بفرستند. کمیته ممکن است از مؤسسات تخصصی دعوت کند تا گزارش هایی درباره نحوه اجرای کنوانسیون در زمینه هایی که در حوزه فعالیت آنان جای میگیرد ارائه کنند.

بخش ششم

ماده 23:

هیچ چیز در کنوانسیون حاضر بر مقررات مفیدتر برای دست یافتن به برابری مرد و زن که ممکن است در اسناد زیر موجود باشند اثر نخواهد گذاشت:

الف) قوانین یک دولت عضو یا

ب) هر کنوانسیون، پیمان یا موافقتنامه بین المللی دیگری که برای آن دولت لازم الاجراء باشد.

ماده 24: دول عضو تعهد می کنند همه اقدامات لازم در سطح ملی را که هدف آن تحقق کامل حقوق به رسمیت شناخته شده در کنوانسیون حاضر باشد، انجام دهند.

ماده 25:

1. کنوانسیون حاضر برای امضای کلیه دول باز خواهد بود.
2. سرمنشی ملل متحد به عنوان امانتدار کنوانسیون حاضر تعیین می شود.
3. تصویب این کنوانسیون منوط به طی مراحل تصویب قانونی است. اسناد تصویب نزد سرمنشی ملل متحد به امانت گذاشته خواهند شد.
4. این کنوانسیون برای الحاق همه دولت ها باز خواهد بود. الحاق با سپردن سند الحاق به سرمنشی ملل متحد محقق خواهد شد.

ماده 26:

1. هر یک از دولت های عضو می تواند در هر زمان با نوشتن اطلاعیه ای خطاب به سرمنشی ملل متحد درخواست کند که در کنوانسیون حاضر تجدید نظر شود.
2. مجمع عمومی ملل متحد درباره اقدامات احتمالی بعدی در مورد چنین درخواستی تصمیم خواهد گرفت.

ماده 27:

1. کنوانسیون حاضر سی روز پس از تاریخی که بیستمین سند تصویب یا الحاق آن نزد سرمنشی ملل متحد به امانت گذارده شود، لازم الاجراء خواهد بود.
2. در مورد هر دولتی که کنوانسیون حاضر را پس از به سپردن بیستمین سند تصویب یا الحاق تصویب کند یا به آن ملحق شود، کنوانسیون از سی ام روز پس از تاریخ به امانت گذاشته شدن سند تصویب یا الحاق آن دولت لازم الاجراء خواهد شد.

ماده 28:

1. سرمنشی ملل متحد متن تحفظ دولت ها، در هنگام تصویب یا الحاق، را دریافت نموده و آن را میان همه دولت ها توزیع خواهد کرد.
2. تحفظاتی که با هدف و منظور کنوانسیون حاضر سازگار نباشد پذیرفته نخواهند شد.
3. تحفظات را میتوان در هر زمان با تسلیم یادداشتی به سرمنشی ملل متحد پس گرفت، و سرمنشی همه دولتها را از این موضوع مطلع خواهد کرد. لغو تحفظ از روزی که یادداشت دریافت شود معتبر خواهد بود.

ماده 29:

1. هرگونه اختلاف بین دو یا چند دولت عضو در تفسیر یا اجرای کنوانسیون حاضر که از طریق مذاکره حل نشود بنابه تقاضای یکی از آنها به داور یا داوران ارجاع خواهد شد. اگر اطراف اختلاف ظرف شش ماه از تاریخ درخواست داور، در مورد نحوه و تشکیلات داور به توافق نرسد، هر یک از آنان می تواند خواستار ارجاع موضوع به دیوان بین المللی دادگستری مطابق با اساسنامه دیوان شود.

2. هر دولت عضو می تواند به هنگام امضا یا تصویب کنوانسیون حاضر یا الحاق به آن اعلام کند که خود را موظف به اجرای بند 1 این ماده نمی داند سایر دولت های عضو در قبال هر دولتی که چنین تحفظی اعلام کرده باشد ملزم به اجرای آن بند نخواهند بود.

3. هر دولت عضوی که بر طبق بند 2 این ماده اعلام تحفظ کرده باشد می تواند در هر زمان با اعلام به سرمنشی ملل متحد از تحفظ خود صرف نظر کند.

ماده 30: این کنوانسیون، که متنهای عربی، چینی، انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیوی آن دارای اعتبار یکسانند، نزد سرمنشی ملل متحد به امانت گذاشته خواهد شد.